

020
02025
2025

Welkom op het Energieontbijt #132

@02025amsterdam

02025amsterdam

020
02025
2025

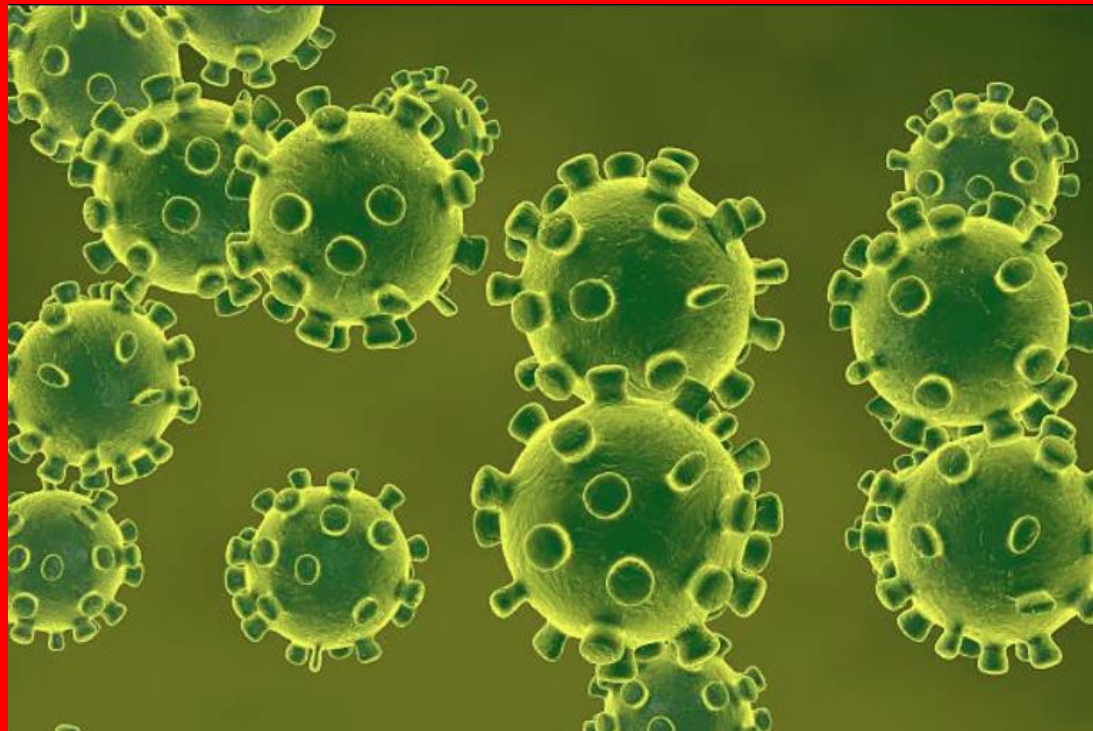
Welkom op het Energieontbijt #132
Juridische zaken

@02025amsterdam

02025amsterdam

020
02025
2025

@02025amsterdam

02025amsterdam

020
02025
2025

@02025amsterdam

02025amsterdam

Webinar

SCHERM SWITCH:

Als deelnemer kan je zelf switchen tussen de presentatie of podium live

CHAT functie:

Gebruik voor onderling contact

Q&A functie

Hier kan je (aan het einde) vragen voor het podium/panelleden stellen

GEEN BEELD/GELUID ?

Mochten er onvoorziene omstandigheden zijn tijdens het Webinar,
zullen we op deze plek informatie verstrekken!

<https://02025.nl/activiteit/44901?datum=20200514>

@02025amsterdam

02025amsterdam

Programma

08.45 "Inloop"

09.00 Welkom en introductie

09.10 Siward Zomer (Energie Samen) - warmte initiatieven en juridische zaken.

Waarom is het belangrijk, met praktijkvoorbeelden

09.25 Keesjan Meijering, Jamaal Mohuddy en Maarten de Wit (allen AKD) –

Juridische warmte zaken, naar aanleiding van vragen uit het netwerk

09.55 Q&A

10.25 Afronding

10.30 Einde

10.30-11.00 Koffie Praat in aparte Zoom meeting

@02025amsterdam

02025amsterdam

Delen en vieren

Tussen hoop en vrees

020
02025
2025

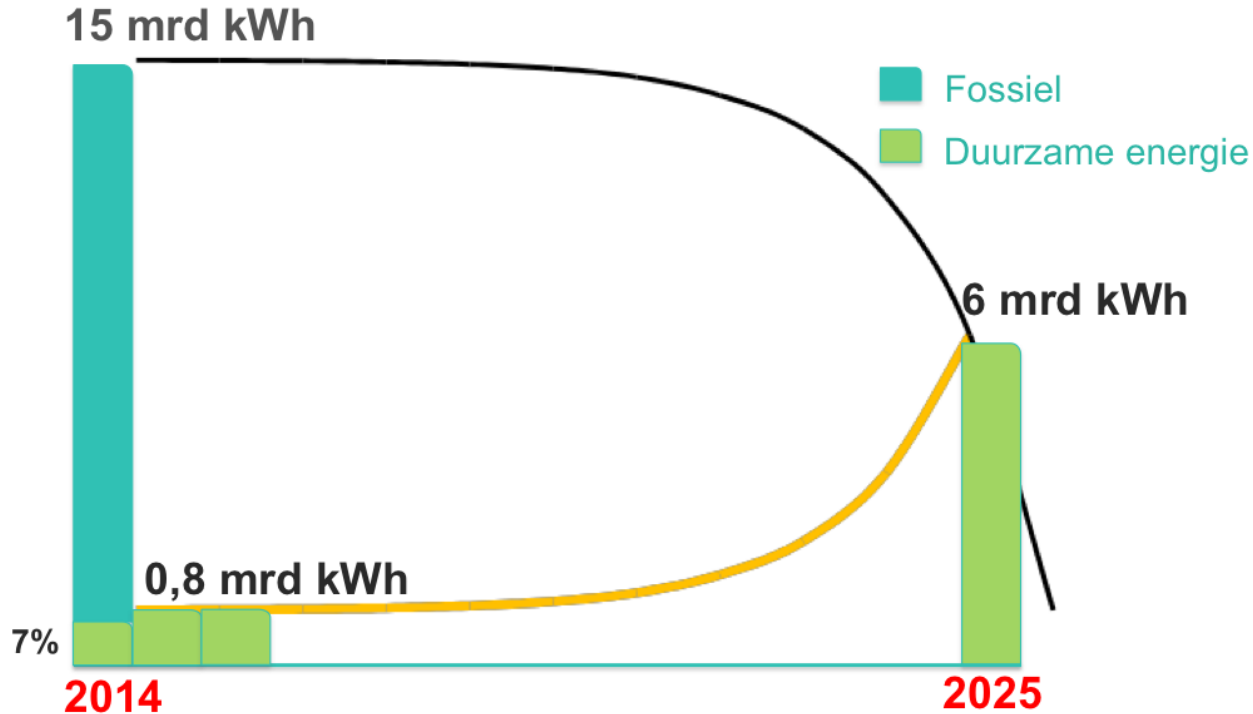

@02025amsterdam

02025amsterdam

De uitdaging

@02025amsterdam

02025amsterdam

020
02025
2025

@02025amsterdam

02025amsterdam

We benutten lokale intelligentie om de energietransitie te versnellen

@02025amsterdam

02025amsterdam

Siward Zomer
Energie Samen

020
02025
2025

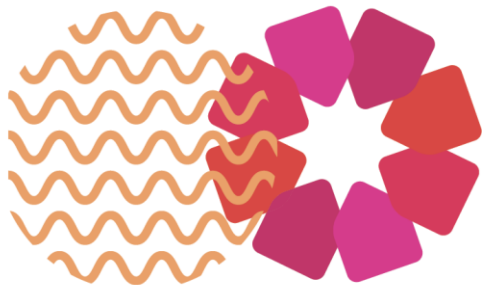

@02025amsterdam

02025amsterdam

Siward Zomer:
warmteinitiatieven en
juridische zaken

**energie
samen**
buurtwarmte

Huidige knelpunten

Warmte initiatieven bestaan niet

Open processen staan haaks op concessies

Geen transparantie of zeggenschap

Toekomstige knelpunten

- Tender vs ontwikkeling met de buurt naar coöperatief warmtebedrijf
- Bewoner maar ook potentiële inschrijver op tender
- Uitzonderingsposities voor collectieve projecten
- Eis van integraal warmtebedrijf (zelforganisatie van bewoners)

De oplossingen

Bewoners

Zeggenschap in planvorming, toewijzing en exploitatie

- Krijgen Voorkeursrecht
- Krijgen zelforganisatie in warmteketen (niet persé integraal)
- Kunnen zelf in overleg met de gemeente de omvang van een warmtekavel
- Mogen zelf tarieven vaststellen mits onder wettelijk maximum

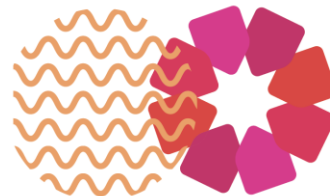

Warmteschap

Een Warmteschap heeft specifieke kenmerken op drie punten:

- a) het is democratisch georganiseerd,
- b) de zeggenschap ligt bij lokale belanghebbenden (leden of aandeelhouders die in de nabijheid van de hernieuwbare energieprojecten gevestigd zijn),
- c) het hoofddoel is 'profit for purpose' in plaats van het realiseren van winst voor aandeelhouders.

**energie
samen**
buurtwarmte

020
02025
2025

Keesjan Meijering, Jamaal Mohuddy
Maarten de Wit
AKD

@02025amsterdam

02025amsterdam

Lokale initiatieven in de warmtetransitie: Juridische aandachtspunten

Jamaal Mohuddy, Maarten de Wit & Keesjan Meijering (AKD)

Energieontbijt # 132: 11 juni 2020

Waar gaan we het over hebben?

akd

- + Lokale initiatieven als warmteleverancier:
de Warmtewet
- + Warmteplan en kavels in vogelvlucht:
Bouwbesluit, Omgevingswet & Warmtewet 2
- + Lokale initiatieven en concessies:
Aanbestedingsrecht & Ww2
- + **Vragen?!**

● Stap voor stap verduurzamen

● Voor huurders en verhuurders

● Voor woningeigenaren

● Wijkgerichte aanpak

● Kantoren, scholen, ziekenhuizen (utiliteitsbouw)

akd

GEBOUWDE OMGEVING

020
02025
2025

Heel klein stukje geschiedenis

akd

- Korte schets uitgebreide voorgeschiedenis:
  - 2003: Initiatiefvoorstel Samson / Ten Hoopen
  - 2003-2013: Parlementaire behandeling ‘originele wet’ (29 048) en wijzigingswet (32 839)
  - 1 januari 2014: Inwerkingtreding Warmtewet (**1.1**)
  - 1 juli 2014: Brief Minister ‘de Warmtewet moet geëvalueerd worden’
  - 9 Februari 2016: Rapport evaluatie Ecorys e.a. (aantal belangrijke knelpunten)
  - 6 juli 2016: Consultatie Herziening Warmtewet
  - Mei 2017 – juli 2018: Parlementaire behandeling 2^e Wijzigingswet (34.723)
  - 1 juli 2019: Inwerkingtreding Tranche A van 2^e Wijzigingswet (**1.2**)
  - 1 januari 2020: Inwerkingtreding Tranche B van 2^e Wijzigingswet (**1.3**)
- We zijn dus bij **Versie 1.3**.
- Op 1 januari 2022 zou **Versie 2 / Warmtewet 2** in werking moeten treden.

Basisbegrippen Warmtewet

- Warmtewet geldt bij **levering** van **warmte** door **leverancier** aan **verbruiker** (art. 1a Warmtewet)
  - **levering** (van warmte): de aflevering van warmte aan verbruikers
    - N.B.** Het gaat om fysieke beschikbaarstelling van warmte op het overdrachtpunt / afleverset voor warmte.
  - **warmte**: thermische energie t.b.v. ruimteverwarming of verwarming van tapwater, geleverd door middel van transport van water.
    - N.B.** Ook LT-/bronwarmte = warmte, gaat om het **doel** levering water (ECLI:NL:CBB:2016:30)
  - **leverancier**: persoon die zich bezighoudt met de levering van warmte
  - **verbruiker**: persoon die warmte afneemt van een warmtenet of in pandig leidingstelsel met aansluiting van max. 100 kw (of grotere, centrale aansluiting om door te leveren aan huurder of lid van VVE met aansluiting max. 100 kw)
    - N.B.** Vraag wel/niet consument irrelevant, puur omvang aansluiting

Het zijn van warmteleverancier

- Drempel voor het zijn van leverancier is **laag** en er zijn twee 'soorten' leveranciers:
  1. Niet vergunningplichtig
  2. Wel vergunningplichtig: aan meer dan 10 verbruikers en jaarlijks meer dan 10.000 GJ warmte leveren.
- Ook zonder vergunning ben je leverancier en gelden er een hoop eisen uit de Warmtewet, zoals
  - a) Tariefregulering (art. 2 lid 3, art. 5, 5a, 6, 7, 8 en 8a)
  - b) Strakke verplichtingen v.w.b.:
    - i. (Sluiten) leveringsovereenkomst (art. 3 en 3c)
    - ii. Facturering (art. 2, lid 2 en lid 5)
  - c) Storingscompensatie (art. 3a en 4)
  - d) Meters ter beschikking moeten stellen (art. 8)
  - e) Laagdrempelige geschilbeslechting (art. 3b)
  - f) Toezicht ACM (dwangsommen en boetes)
- Voor vergunning moet je aantonen (kort gezegd) aantonen 'alles in huis te hebben om een goede warmteleverancier te zijn' (art. 10 Warmtewet). Eisen op site ACM uitgewerkt!
- Extra eisen m.b.t. betalingswijzen, communicatie met verbruikers (art. 12) en boekhouding (art. 12a).

Nu: het warmteplan

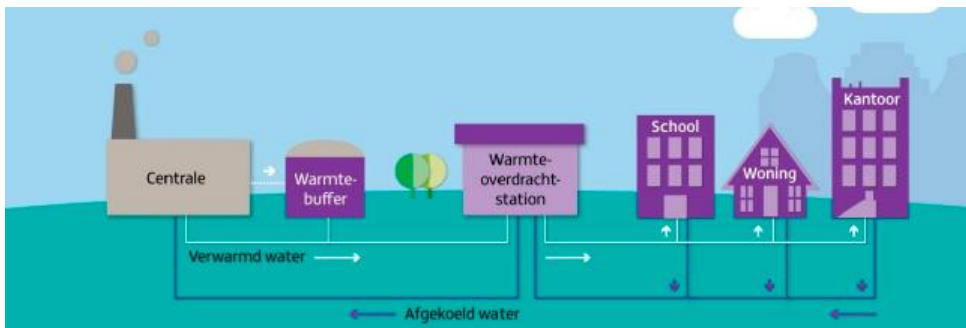

- Warmteplan: gemeenteraad legt bij besluit een aansluitplicht op voor *nieuwbouw*
- Toetsing bij aanvraag omgevingsvergunning voor bouwen
- Uitzonderingen:
  - i. gelijkwaardigheid: ten minste dezelfde mate van energiezuinigheid en bescherming van het milieu als die wordt bereikt met – aansluiting op – warmtenet zoals opgenomen in warmteplan.
  - ii. woning gebouwd in particulier opdrachtgeverschap (ook CPO!).
  - iii. drijvend bouwwerk.
- Als voor een gebied vóór 1 april 2012 een concessie is verleend, kan op grond van de oude Bouwverordening nog een aansluitplicht gelden!

Uitspraak Sluisbuurt

akd

- Aansluitplicht in Sluisbuurt op het warmtenet van Westpoort Warmte.
- Gemeente: 'ik mag in het warmteplan zelf bepalen wanneer iets gelijkwaardig is'
- Fossielvrij: 'nee, dat mag niet. De gemeente houdt elektriciteit / zon illegaal buiten beschouwing bij de vraag of een alternatief gelijkwaardig is.'
- Rechtbank: Fossielvrij heeft gelijk. gelijkwaardigheid moet beoordeeld worden aan de hand van het Bouwbesluit (EPC), waarbij 'alles' wordt meegenomen en dus elektriciteit / zon ook! Het warmteplan mag geen regels bevatten hoe de vergelijking moet worden gemaakt.

Toekomst: kavels (de weg ernaartoe)

akd

- Omgevingswet uitgesteld tot (in ieder geval) 1 januari 2022

Transitievisie Warmte

Kan straks als Programma of Omgevingsvisie (anticiperen)
Alleen intern bindend, vaak wel afd. 3.4 (zienswijzen, maar geen beroep)
Gemeente *kan* aangeven hoe participatietraject eruit moet zien

Uitvoeringsplan

Zelfde als Transitievisie Warmte

Omgevingsplan (vaststellen kavel)

Bij vaststelling aangeven hoe participatietraject eruit heeft gezien
Afd. 3.4 verplicht (zienswijzen + beroep)

- Zorg ervoor dat je bij het schetsen van kavels al aan tafel zit!!

- Concessieverlening: oud

- Privaatrechtelijke overeenkomsten, al dan niet na aanbesteding;
- Exploitatieperiode veelal in duur beperkt, echter onbepaalde tijd niet uitgesloten;
- Vaak één warmtebedrijf per gemeente of (groot) deel van een gemeente, verzorgingsgebied doorlopend uitgebreid;
  - Overgangsregime onder Warmtewet 2 (?).
- Wat indien lokaal initiatief gelegen is in reeds toegewezen concessiegebied?
  - I. Concessiehouder in beginsel exclusief gerechtigd om warmtenet aan te leggen/uit te breiden in gebied;
  - II. Buurtinitiatieven machteloos? Nee: **a)** nieuwbouw: alleen aansluitverplichting bij warmteplan en dan 'gelijkwaardigheids-escape', **b)** gemeente heeft mogelijkheid tot wijziging afspraken concessiehouder, **c)** aanbestedingscheck?

Concessie (2)

- Concessieverlening: nieuw (Warmtewet 2) - Kamerbrief Wiebes d.d. 20 december 2019
  - **Regierol gemeenten**
    - ✓ Gemeenten wijzen “warmtekavels” aan in het kader van Transitievisie Warmte.
    - ✓ Introductie “publiekrechtelijke aanwijzingsbevoegdheid” voor selectie warmtebedrijf per kavel.
      - Transparante procedure, met knock-out en gunningscriteria
      - (Zeer) vergelijkbaar met aanbestedingsprocedure uit Aanbestedingswet 2012
      - Rechtsbescherming bij bestuursrechter (?)
    - ✓ Mogelijkheid vaststellen lagere duurzaamheidsnorm.
  - ‘Integrale **ketenverantwoordelijkheid**’ warmtebedrijf

Concessie (3)

- Uitzondering lokale systemen onder Warmtewet 2
  - **Warmtewet 2:** na aanwijzing kavel kan gemeente ontheffing verlenen voor warmtesystemen met max. 500 verbruikers
    - ✓ Aannemelijk dat warmtebedrijf aan wettelijke taken kan voldoen;
    - ✓ Geen significante negatieve effecten op aanleg en exploitatie warmtesysteem van warmtebedrijf dat voor kavel is aangewezen;
    - ✓ Niet verbonden met een ander klein warmtesysteem (salami tactiek)

Nadrukkelijk genoemde voorbeelden: WKO, buurtsystemen en zelfstandige coöperaties

020
02025
2025

akd

020
02025
2025

Vragen (Q&A) uit de zaal?

@02025amsterdam

02025amsterdam

We benutten lokale intelligentie om de energietransitie te versnellen

@02025amsterdam

02025amsterdam

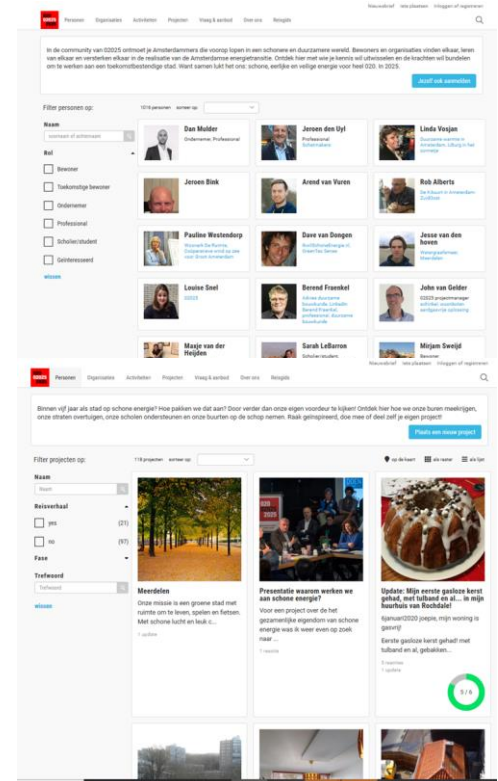
Meld je aan bij 02025.nl

Waarom?

- Delen van jouw verhaal, inspiratie!
- Gevonden worden door buurtgenoten.
- Op de hoogte via nieuwsbrief.
- Uitnodiging speciale events, ook van consortium partners.
- Jouw project delen met anderen.
- Project(en) volgen, helpen of zelf bijhouden.
- Direct inschrijven ontbijt en andere activiteiten.

Spreekuur — Vergroot het succes van je project, en vraag om een gespecialiseerd eerste advies voor complexe initiatieven.

@02025amsterdam

02025amsterdam

Tijd voor Koffie Praat!

Open sessie van 30 minuten waar iedereen kan inloggen en met elkaar kan napraten over het webinar

Meeting ID: 835 3386 3896.

Tot het volgend webinar!

**020
02025
2025**

@02025amsterdam

02025amsterdam